

75 lat
Biblioteki
w Lesznie
i Zaborowie

**BIBLIOTEKA PUBLICZNA
GMINY LESZNO**

BIBLIOTEKA PUBLICZNA GMINY LESZNO

Biblioteka Publiczna Gminy Leszno

22A

75 lat działalności
Biblioteki Publicznej
w Lesznie 1949-2024

Filie biblioteczne w Czarnowie i Zaborowie

Pierwsze wzmianki o istnieniu biblioteki w Lesznie

Tradycje czytelnictwa w Lesznie sięgają okresu międzywojennego.

W 1926 r. w miejscowym folwarku była ochronka, świetlica i Biblioteka, którą prowadziło Koło Narodowej Organizacji Kobiet. Organizacja ta działała w latach 1919-1939 i zajmowała się min. promocją czytelnictwa.

Dawne Leszno

To największa miejscowość w Gminie Radzików, w powiecie błońskim, w województwie warszawskim. W 1926 r. miało ponad 1800 mieszkańców. Była tutaj cukrownia Michałów, dwa kościoły (rzymskokatolicki i mariawicki), synagoga, kilka sklepów i szkoła powszechna.

Lata 1945-1949

Ze wspomnień nauczycielki, długoletniej czytelniczki biblioteki - pani Janiny Nowosielskiej wiemy, że zanim oficjalnie powołano bibliotekę w 1949r., w pierwszych latach po wojnie niewielki księgozbiór (ok. 50 książek) zgromadzony był w szkole. Nauczycielka języka polskiego, Zofia Tomczuk wypożyczała książki uczniom i mieszkańcom Leszna.

Rok 1949

Na mocy Dekretu o bibliotekach i opiece nad zbiorami bibliotecznymi z 1946 r. w Lesznie utworzono bibliotekę.

Zaczyna się nasza historia!

Biblioteka nosi nazwę **Biblioteka Publiczna Gminy Radzików w Lesznie** i mieści się w wynajętym jednoizbowym lokalu przy ulicy Błońskiej 6 (w centrum Leszna). Budynek należał do Stanisława Kucha - fryzjera, który obok biblioteki miał swój zakład fryzjerski.

Ze sprawozdań bibliotecznych z tamtego okresu, wiemy, że był to lokal posklepowy, zimny, ciasny, o powierzchni 16 m², z wejściem wprost z ulicy.

Ulica Błońska 6 –
stan obecny

Pierwsza bibliotekarka i kierowniczka

Organizatorką biblioteki była pani **Maria Bartosik** (później Lipińska), zatrudniona w placówce od 1 maja 1949 r.

Pierwszy księgozbiór

Na rozpoczęcie działalności biblioteka otrzymała **289** książek, prawdopodobnie dary od biblioteki powiatowej.

Na koniec 1949 r. – 640 wol.

Na koniec 1959 r. – 3660 wol.

Rok 1954

Gromadzkie Rady Narodowe wprowadzają zmiany organizacyjne w kraju, a biblioteka przyjmuje nazwę **Gromadzka Biblioteka Publiczna w Lesznie.**

Rok 1956

Ważnym wydarzeniem 1956 r.
było utworzenie
Filii w Czarnowie.

Placówka w późniejszych
latach zmieniała lokal
kilkakrotnie.

Rok 1973

Zaborów
z Lesznem

Po kolejnych zmianach administracyjnych w kraju, w powiecie pruszkowskim utworzona zostaje **Gmina Leszno**.

Włącza się do niej część terenów zlikwidowanej Gromadzkiej Rady Narodowej w Zaborowie.

Działająca od 1949 r. Biblioteka Publiczna w Zaborowie, od tego momentu staje się **Filią Biblioteki w Lesznie**.

Biblioteka w Lesznie

W 1973 r. Biblioteka w Lesznie otrzymała większy lokal (56 m²) przy ulicy Błońskiej 17. Wcześniej znajdowała się tam kawiarnia.

Sieć biblioteczna

Sieć biblioteczna na terenie gminy Leszno w 1973 r. obejmuje:

- ✓ **Gminną Bibliotekę Publiczną w Lesznie**
- ✓ **Filię w Czarnowie**
- ✓ **Filię w Zaborowie**
- ✓ **13 punktów bibliotecznych.**

Głównym celem tworzenia punktów bibliotecznych była chęć zwiększenia dostępności książek dla mieszkańców każdej odległej miejscowości.

Działalność biblioteki w latach 70-tych.

Popularyzacja książki i czytelnictwa odbywała się poprzez:

- ✓ organizację spotkań autorskich
- ✓ kiermaszów książek
- ✓ konkursów czytelniczych
- ✓ lekcji bibliotecznych.

Bibliotekę odwiedzili:

- ✓ Barbara Gordon (właśc. Larysa Mitzner) – autorka poczytnych kryminałów i książek dla dzieci
- ✓ Józef Stompor – autor książek o tematyce wojennej i medycznej.

Księgozbiór

Gromadzenie księgozbioru odbywało się wówczas przez zakup w jednej wyznaczonej księgarni oraz obowiązkowe przydziały literatury propagandowej.

Na koniec 1984 roku księgozbiór liczył ponad 11 tys. woluminów, czytelników było 685.

Filia w Zaborowie

Biblioteka Publiczna w Zaborowie powstała w 1949 r. jako biblioteka gminna.

Początkowo mieściła się w małym, lokalu o powierzchni 20 m², w budynku Remizy Strażackiej i czynna była 2 godz. raz w tygodniu.

Pierwszym kierownikiem-bibliotekarzem był **Bronisław Frąckiewicz**.

W sprawozdaniu bibliotecznym określa on lokal jako *„zimny, wstrętny, nad piwnicą położony”*.

Po pierwszym roku działalności biblioteka posiadała 100 wol.

Filia w Zaborowie - lokale

Przez pewien czas biblioteka mieściła się w podwórku obok budynku Urzędu Gminy w Zaborowie.

Po likwidacji gminy Zaborów w 1973 r., placówkę umieszczono w budynku dawnego urzędu, gdzie funkcjonowała do sierpnia 1988 r. – do chwili zamknięcia lokalu przez inspektora BHP, ze względu na zły stan techniczny.

Budynek dawnego Urzędu Gminy,
a następnie biblioteki w Zaborowie.
Rozebrany kilka lat temu, własność prywatna

Filia w Zaborowie - kolejne lokale

Od 1990 r., dzięki staraniom ówczesnej bibliotekarki pani **Heleny Barej**, bibliotekę umieszczono w mieszkaniu prywatnym pani Kazimierzy Paradowskiej, przy ulicy Środkowej w Zaborowie. Funkcjonuje tam kilka lat, a następnie zostaje przeniesiona do wolnych pomieszczeń po Centralnej Spółdzielni Ogrodniczej, przy ulicy Leśnej. Warunki lokalowe są niezadawalające, a pomieszczenia niedogrzone. Powodem jest nieocieplony dach i brak remontu budynku.

Rok 2005

Biblioteka
w lokalu szkoły
w Zaborowie

Władze gminne przenoszą bibliotekę do piwnicy budynku Zespołu Szkół Publicznych w Zaborowie.

Placówka posiada odrębne wejście i zajmuje dwa pomieszczenia o powierzchni 62 m².

Wnętrza Biblioteki w Zaborowie

Wnętrza Biblioteki w Czarnowie

Biblioteka w Lesznie w Urzędzie Gminy 1991-2016

W 1991 r. zmienił się właściciel budynku, gdzie mieściła się Biblioteka i wymówił najem lokalu przy ulicy Błońskiej.

Biblioteka została przeniesiona do Urzędu Gminy, gdzie otrzymała trzy pomieszczenia po rozwiązaniu Gminnym Komitecie PZPR.

Łączna powierzchnia wynosiła 51 m², ale warunki lokalowe były lepsze od poprzednich.

Przy przenoszeniu do nowego lokalu dokonano dużej selekcji książek zdezaktualizowanych i tendencyjnych, które biblioteka otrzymywała jako obowiązkowy przydział z biblioteki wojewódzkiej – były to m.in. dzieła Lenina.

Żegnaj Leninie

Rok 1993

Biblioteka została wpisana do Rejestru Instytucji Kultury, prowadzonego przez Urząd Gminy w Lesznie, stając się samodzielną jednostką organizacyjną.

Obsługę finansowo-księgową prowadził, i prowadzi do dziś, Urząd Gminy.

Biblioteka w Urzędzie Gminy

Wizyty dzieci z przedszkola w Bibliotece

Rok 2003

Rewolucja
w komputeryzacji

Zakupiono pierwszy komputer, program biblioteczny i rozpoczęto komputeryzację.

Pierwszym etapem było tworzenie katalogu komputerowego.

Rok 2008

Ważnym wydarzeniem dla bibliotek w naszym powiecie było powołanie **Biblioteki Powiatowej dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego w Ożarowie Mazowieckim.**

Biblioteka ściśle współpracuje z bibliotekami, sprawuje nadzór merytoryczny, organizuje szkolenia oraz fachową pomoc dla bibliotek.

Współpracujemy z Biblioteką Publiczną m.st. Warszawy na Koszykowej

Biblioteka wspiera merytorycznie placówki w terenie.
Prowadzi szkolenia z których chętnie korzystamy.
Organizuje przeglądy nowości wydawniczych, w których często uczestniczymy.

Rok 2016

W 2016 r. Biblioteka w Lesznie otrzymuje nowy lokal o powierzchni 155 m², przy ulicy Polnej 22 A, w sąsiedztwie przedszkola i szkoły podstawowej.

Nowa oferta kulturalna

Wraz z nową przestrzenią powstaje nowa oferta kulturalna. Staramy się sprostać oczekiwaniom i potrzebom użytkowników.

Organizujemy:

- ✓ warsztaty i lekcje biblioteczne dla dzieci z przedszkoli i szkół
- ✓ konkursy
- ✓ zajęcia czytelnicze dla dzieci i młodzieży ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego
- ✓ Zajęcia biblioterapeutyczne w Środowiskowym Domu Samopomocy w Łubcu
- ✓ spotkania autorskie
- ✓ czytanie dzieciom bajek w wakacje i ferie
- ✓ kiermasze książek
- ✓ uczestniczymy w wydarzeniach gminnych i powiatowych.

Programy, w których biblioteka wzięła udział

2006 Program Ikonka – pozyskanie pierwszych 3 komputerów dla czytelników

2011 Program Rozwoju Biblioteki – nowy sprzęt: komputery, drukarki, aparaty cyfrowe do zdjęć, szkolenia dla bibliotekarzy

2013 Program Kraszewski – dotacja na nowy sprzęt komputerowy i drukarki

2019 Program unijny „Moja e-biblioteka liderem informatyzacji na Mazowszu” – nowoczesne komputery, all in one, drukarka, nowoczesna strona internetowa

2018 Program FRSI – 3 roboty Photony i tablety do programowania

Programy, w których biblioteka wzięła udział, cd.

2012-2015 Program Fundacji Orange – dotacja na opłaty za Internet w Filii w Czarnowie.

2021 Program „Sieć na kulturę” pozyskanie sprzętu komputerowego – 6 laptopów i szkoleń dla bibliotekarzy i czytelników.

2021-2024 Udział w programie Instytutu Książki „Mała książka- wielki człowiek”

2023 pozyskanie środków z funduszu sołectkiego na bibliobudkę.

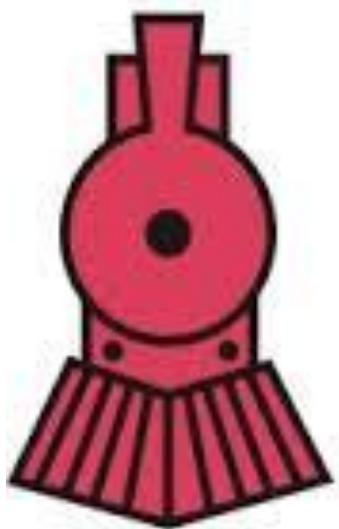

Udział w programie Kinder Mleczna Kanapka – pozyskanie puff i książek do biblioteki

Nowy sprzęt komputerowy z programu unijnego oraz
z programu „Sieć na kulturę”

**NARODOWY
PROGRAM
ROZWOJU
CZYTELNICTWA**

**Dotacja na książki
z programu
MKiDN**

Od kilkunastu lat pozyskujemy dotację na książki z programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Lekcje biblioteczne: bywamy Pippi Langstrumpf i Królową Śniegu

Czasem jesteśmy Czarownicami, obchodzimy też Dzień królika

Świętujemy urodziny misia, z bajką wyruszamy w świat – tym razem do Wietnamu

Biblioteczne Skrzaty na gminnym Dniu Dziecka

Organizujemy warsztaty rękodzieła, w tym m.in. skrzaty świąteczne

Lampiony ogrodowe, róże z liści, króliki wielkanocne, makramowe drzewka szczęścia, kwiaty z krepiny, słodkie bukiety.

Wianki świąteczne i róże z krepiny

Były też łowickie wycinanki

Odbywają się warsztaty z robotyki

Warsztaty astronomiczne

Spotkania autorskie (łącznie ok. 50) – Małgorzata Strękowska-Zaremba, Anna Dziewit Meller i Marcin Meller

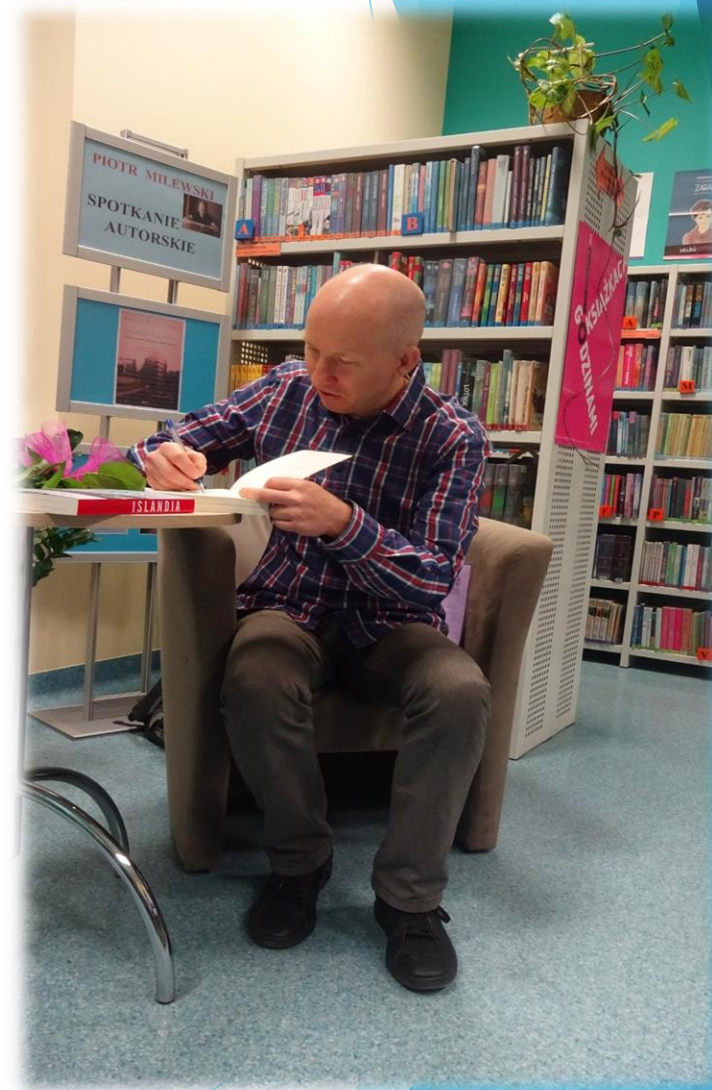

Anna Kamińska, Lechośława Herz

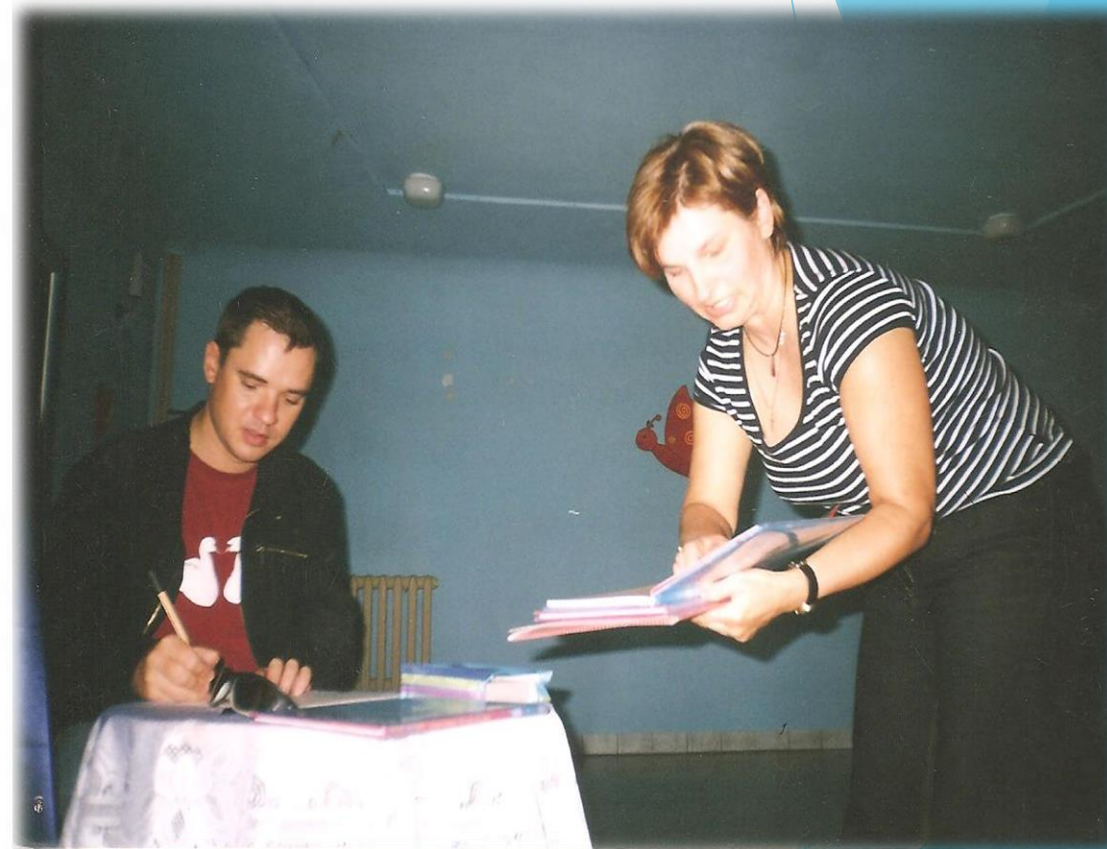

Kapitan Joanna Pajkowska, Piotr Milewski

Ewa Woydyłło, Grzegorz Kasdepke

Laura Łącz, Ewa Chotomska

Sławomir Koper, Agata Tuszńska

Organizujemy kiermasze książek i zabawy z dziećmi na festynach parafialnych, gminnych, powiatowych

---

Kiermasze książek

Bierzemy udział w gminnych piknikach rodzinnych

Tydzień Bibliotek 2023 – u nas pod hasłem *Piękna nasza Polska cała*

Dyskusyjny Klub Książki (łącznie 70 spotkań)

Od 2016 r. jesteśmy
Odjazdowymi
Bibliotekarzami –
jeździmy, zwiedzamy,
czytamy

Organizujemy Narodowe Czytanie

Narodowe Czytanie 2022 i 2023 ze szkołami w Lesznie i Zaborowie oraz ze Świątlicą w Zaborowie.

Zapraszamy dzieci na baśniowe wakacje i ferie

Spotkanie z bajką z różnych stron świata

Czytanie bajek

Bierzemy udział w imprezie gminnej Cross z historią w tle

Organizujemy wystawę zdjęć żołnierzy AK Grupy Kampinos udostępnionych przez IPN i Kampinoski Park Narodowy.

Biblioteka Powiatowa
dla Powiatu Warszawskiego Zachodniego

**Lider Promocji Czytelnictwa
Powiatu Warszawskiego Zachodniego 2018**

w kategorii **Instytucja
Roku**

**Biblioteki Publicznej Gminy
Leszno**

za aktywne działania na rzecz promocji i rozwoju kultury
i literatury w szczególności za upowszechnianie czytelnictwa
oraz inicjowanie nowatorskich form życia czytelniczego

p.o. Dyrektora

Kapituła

Ewa Pawlak
Ewa Kuśpa

Ożarów Mazowiecki, 15 maja 2019 r.

**Zdobyliśmy tytuł Lidera Promocji Czytelnictwa PWZ 2018
w kategorii Instytucja Roku oraz statuetkę Pchły Szachrajki**

Bibliotekarka Mirka Dymek nagrodzona tytułem *Lidera Promocji Czytelnictwa PWZ 2022* oraz statuetką Pchły Szachrajki w kategorii Osobowość Roku

Trochę statystyki

Na koniec 2023 r. odnotowaliśmy w bibliotece głównej i dwóch filiach:

✓ 1 747 użytkowników, w tym 1 734 czytelników.

✓ 26 027 wypożyczeń książek, 170 wypożyczeń zbiorów specjalnych

---

Gromadzimy także audiobooki, filmy i gry planszowe.

Bibliotekarze
Biblioteki
w Lesznie
na przestrzeni lat

Maria Lipińska – Kierownik w latach 1949-1984

Krystyna Zwolińska

Grażyna Mirzałek

Mirka Dymek – Kierownik w latach 1984-1988

Bożena Sulik – Dyrektor od 1988 r.

Justyna Ulińska

Anna Głogowska

Bibliotekarze Filii w Czarnowie

Cecylia Kubiak

Sylwia Kowalska

Henryka Kubiak

Jadwiga Sobiecka

Maria Chłystowska

Mariola Łukasik

Bibliotekarze Filii w Zaborowie

Bronisław Frąckiewicz

Stefania Żurakowska

Janina Dyczewska

Gabriela Podgórska

Kazimiera Winnicka

Jadwiga Cichowska

Pani Podkańska

Henryka Chacińska

Helena Barej

Mariola Łukasik

75 lat działalności

Dla nas bibliotekarzy
ten Jubileusz to wielkie
wydarzenie.

Jesteśmy szczęśliwi,
że możemy pracować
na rzecz lokalnej
społeczności,
upowszechniając książkę
i pielęgnując tożsamość
regionalną.

75 lat Biblioteki

*Życzymy Czytelnikom
radości z czytania
i satysfakcji
z kontaktu
z nami i naszą
placówką.*

**BIBLIOTEKA PUBLICZNA
GMINY LESZNO**

Zapraszamy do nas!
